

"Štajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krone, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajo po 6 v. Uredništvo in upraviščvo se nahaja v Ptiju, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vraca. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80, za $\frac{1}{2}$ strani K 40, za $\frac{1}{4}$ strani K 20, za $\frac{1}{8}$ strani K 10, za $\frac{1}{16}$ strani K 5, za $\frac{1}{32}$ strani K 2,50, za $\frac{1}{64}$ strani K 1 — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 6.

V Ptiju v nedeljo dne 9. februarja 1913.

XIV. letnik.

Balkanske vojne in zmešnjave.

Krvavi boji zopet pričeli. — Položaj med Rumunsko, Bulgarijo, Srbijo in Grško nespremenjen. — Cesar Franc Jožef ruskemu carju. — Upanje na mir.

Diplomati so zapustili zeleno mizo, na kateri so toliko časa brezuspešno razpravljali, in — kanoni so pričeli zopet grometi z mogočnim glasom. Do trenutka, ko gredo te vrstice v tisk, sicer še ni nobenega poročila o kaki odločilni bitki in zabeležiti se zamore le govorice. Ali splošno se sodi, da bode drugi del balkanske vojne preje končan in da bode s tem koncem izginila Turčija iz Evrope. Brezplodno bi bilo prorokovanje, kako se bodejo razmere potem naprej razvile. V ozadju stoji še toliko važnih, nerešenih vprašanj, da je pričakovati še dolge meseca mrzlične vzne-mirjenosti. Določitev albanskih mej, rešitev sporov med Bulgarsko in Rumunijo ter notranjih sporov med balkanskimi državami samimi, — in potem še vsa nova vprašanja, ki bodejo po končani drugi vojni nastala, so jako kočljive točke. Vsekakor pa se lahko reče, da je nevarnost evropske vojne manjša, kar dokazuje zlasti pismo našega cesarja ruskemu vladarju. Morda je to upanje prenagleno, — ali vse kaže, da noče nikdo odgovornost za svetovno vojno prevzeti. Dal Boga, da se zasiguri končui mir, katerega smo že vsi tako potrebni!

* * *

Naš cesar ruskemu carju.

Najvažnejši politični dogodek zadnjih dni je lastnoročno pismo, ki ga je poslal cesar Franc Jožef I., ruskemu carju. Pismo nesel je cesarski princ Hohenlohe v Petersburg. Gotovo je, da bode tudi ruski car z lastnoročnim pismom odgovoril. O vsebini teh pisem se seveda ničesar ne vede, kajti tako pisma se drži strogog tajna. Gotovo pa je, da se diplomati gledajo balkanskih dogodkov niso mogli zediniti, da je postala vsled tega nevarnost evropske vojne še večja. Naš cesar je v svoji vvišeni miro-ljubnosti napravil zadnji poskus, preprečiti tako vojno. Ta korak bodo gotovo izredno dobro vplival. Upati je, da bodo cesarjevo lastnoročno pismo prvi dokument zasigurnega evropskega miru.

Srbske priprave.

Belgrad 5. februar. Srbi so poslali vse svoje nove kanone za brzostreljanje (Schnellfeuergeschütze) ter vse čete svojih „komitatšov“ na bosansko mejo. Srbski 18. infanterijski regiment je marširal proti Drini. Te vojaške odredbe Srbov so

pač dokaz, da so vse izjave o srbski miroljubnosti hinavščina.

Rumunske priprave.

List „Daily Miror“ prinaša dopis svojega stručnika, ki potuje ravno po Rumunski. Ta dopisnik pravi, da je od ogrske meje pa do črnega morja vsak most vojaško zastražen. Na vožnji po velikem železniškem mostu čez Donavo se je vse potnike v kupeje zaklenilo. Tajni stražniki so neprenehoma pazili, da ne bi bilo dinamit na progo vrgel. V Bukarestu se ne govori o ničesar drugem nego o vojni in javnost sodi splošno, da bode rumunsko-bulgarska vojna v par dneh pričela. Kolodvor je polno vojaštva, ki se vozi na bulgarsko mejo. Vreme je tako mrzlo, zadnje dni je bilo do 22 gradov pod ničem.

Grške zahrbtnosti.

Ves notranje polom balkanske zvezne razsvetijo tudi grški poskusi, nahujskati prebivalstvo v južni Makedoniji zoper zmagojče Bulhare. V mestih Lerres, Drama in Cavalla zbirajo Bulgari celo že vojaštvo, da bi preprečili morebitne upore grških zahrtnih hujšačev. Edinstven protiturških balkanskih držav je torej še vedno prav kočljiva stvar.

Razne govorice.

Boji na Balkanu so zopet začeli, — to je gotovo. Ker se ni dopustilo poročevalcev na bojišče, se tudi ne more mnogo o dosedanjih vojaških uspehih objaviti. Zabeležimo torej le nekaj govoric, ki pa še nišo potrjene.

5. februar. Komandant v Adrianoplu brzojavlja: Sovražnik bombardira mesto. 138 granatov in 11 šrapnelov je v mesto padlo. 8 prebivalcev je bilo ubitih. 53 hiš je pogorelo. Bombardiranje traja naprej.

5. februar. „Daily News“ poroča, da so napravili Turki iz trdnjave Skutari izpad. Baje so Srbe premagali. Turke so podpirali Albanci. Vjeli so 2 batajlonov Srbov; ali pozneje so jih proti obljubi, da se ne bodejo več bojev udeležili, izpustili.

5. februar. Turki so mesto Goračica zopet na zaj dobili. Pri Balati se zbirajo turški vojaki in na predajo je uspešno.

5. februar. Bulgari poročajo, da so pri Adrianoplu dosegli že lepe uspehe. Vsak trenutek je pričakovati odločilnega boja.

Srbi in Albanci.

Na Dunaj je dospela deputacija odličnih Albancev, ki išče od Avstrije pomoč proti Srbov. Ti Albanci pri povедujejo: „Srbi so nas pregnali od grude naših očetov. Požgali so naše hiše, pomorili naše žene in otroke.“ Albanski vodja Bairam Aga je dejal: „Tri dni potem, ko so dospeli Srbi v Djakovo, začigli so bazar. Zenske in otroke se je do smrti mučilo. V mestu Luma so vse hiše požgali. Mi smo vzel svoje orožje in pobegnili v gorovje.

Mislili smo, da ne bodejo Srbi neoboroženih žensk in otrok napadali; ali ravno med njimi so izvršili najhujše grozovitosti. Zvezali so ženske in otroke skupaj, jih polili s petrolejem in začiali. Več kot 700 oseb je našlo na ta način svojo smrt. Ko so Srbi v Tiranu dospeli, so najprve vslice postavili V Ohridu so moškim obleko raz trupla potegnili in jih p tem z bajonetom pokončali. Eden najboljšejev mož mesta, Mustafa bej, podal se je vsled tega k srbskemu zapovedniku in se pritožil. A ta se mu je smejal in je rekel: „Tako delamo povsod!“ Mustafa bej je šel potem domu in se je sam ustrelil. Srbi svojem sovraštvu tudi krščanskim Albancem niso zaprinesli. Tako so katoliškega vodjo Albancev Geta Boka v Durazu na javni cesti umorili. V vasi Tubinje se je 4 Albancev umorilo, v Bosenten pa vse hiše s kanoni razrušilo . . . Srbi so se delali, ko so k nam prihajali, najprve za naše prijatelje. Izdali so proklamacijo, v kateri so rekli, da prihajajo v Albanijo kot sovražniki Turkov in kot gosti Albancev. Verovali smo jim. Prve dni so bili tudi mirni. Ali potem so pričeli moriti in videli smo, da so nas zapeljali . . . Pa mi se bodoemo mačevali. Na severu in jugu se zbirajo albanski oboroženi možje. Srbi so pač prišli v Albanijo, ali iz Albanije ne bodejo več prišli.“

Politični pregled.

O deželnih financah. Dr. Steinwender govor o t. zv. „malem finančnem načrtu“ in pravi: Iz davka na žganje so dobile dežele doslej 21 milijonov kron. Iz zvišanega tega davka pa bi dobile 70 milijonov kron. Glasom razdelilnega ključa med strankami in vlado bi prišlo na Štajersko, ki je dobila doslej iz davka na žganje 0,9 milijonov, v bodoče 3,1 milijonov; Koroska doslej 0,6, v bodoče 1,7 milijonov; Kranjska doslej 0,9, v bodoče 2,2 milijonov kron. Zvišanje bi znašalo torej za Štajersko več kot 2 milijona, kar bi bilo vsekakor lep dohodek za žalostne deželne finance.